

Pål Mitsem

Fra: Pål Mitsem <mitsem@mitsem.no>
Sendt: mandag 11. februar 2019 22.26
Til: 'debatt@aftenbladet.no'; 'Bjørn G. Sæbø'; 'Aftenposten Debatt'; 'debatt@bt.no'; 'debatt@fvn.no'
Kopi: 'Kian Reme'
Emne: "ALEXANDER L. KIELLAND"ULYKKEN - HISTORIENS DOM

Kan man se seg ferdig med den største industriulykke i Norge, «Alexander L. Kielland» ulykken 27. mars 1980?

Jeg mener det er gode grunner til å gjenoppta etterforskningen av ulykken. Kåre Willoch, som var statsminister da vraket av plattformen ble senket på dypt vann i Nedstrandfjorden 18. november 1983, har flere ganger gitt uttrykk for at han støtter dette. Statsminister Erna Solberg ba Justisdepartementet besvare mitt brev til regjeringen og Stortinget av 8. desember 2018, der jeg pekte på omstendigheter til støtte for ny etterforskning. Justisdepartementet opplyste i brev av 17. januar 2019 at man der ikke har planer om ytterligere etterforskning. (Disse brev, og andre brev med dato, er tatt inn i «<http://www.mitsem-blogg.com/421491453>».)

Gode grunner til ny etterforskning

Den norske undersøkelseskommissjonen etter ulykken sier i NOU 1981:11 s. 87:

«I tillegg til en uheldig konstruktiv utforming, var kontrollen av planleggingen av denne og besiktigelsen under bygging og operasjon klart mangelfulle med henblikk på å avsløre sprekkskader. En ting er at intensjonen i regelverkets bestemmelse for årlige inspeksjoner ikke kan være oppfylt ved de inspeksjoner som ble foretatt. Mer vesentlig er det at de besiktigelsesreguleringene legger opp til har en hyppighet og et omfang som gjør at selv en ideell praktisering av disse ikke ville kunne ha ført til en forsvarlig kontroll med de aktuelle sprekkskadene. Noe av skylden for dette, i alle fall når det gjelder byggebesiktigelsen, må tilskrives den manglende oppmerksomhet den aktuelle konstruksjonsdetaljen ble vist på planleggingsstadiet av konstruktører og involvert klasseinstitusjon.»

ALK-kommisjonen sier med dette like ut at klasseinstitusjonen, det vil si DnV, ikke har ført forsvarlig kontroll med planlegging og gjennomføring av byggebesiktigelsen, som var det essensielle med deres arbeid i saken!

Likevel kommer fortsettelsen nokså bardus: «Kommisjonen har for øvrig ingen grunn til å tro at situasjonen ville ha vært vesentlig annerledes om et annet klassifikasjonsselskap hadde vært ansvarlig for «Alexander L. Kielland».»

Man skulle tro at en slik generell og altomfattende frifinnelse av DnV for ethvert ansvar i saken bare ville vært mulig med en sammenlignende undersøkelse av hvordan andre klassifikasjonsselskaper løste sin oppgave. Det er det ikke spor av slik sammenligning i den norske kommisjonsrapporten.

Kanskje sier det noe om saken at de fire franske rettsoppnevnte eksperter kommer til en helt annen konklusjon i sin rapport, gjengitt i oversettelse til engelsk og med oversettelse til norsk av det mest essensielle i «<http://www.mitsem-blogg.com/421491453>» / «20190208 Sentrale punkter med oversettelse til norsk.pdf». Jeg har til gode å se at dette er nevnt i noen norsk avis!!

Den franske ekspertgruppen går detaljert inn på praksis i LRS (Lloyds Register of Shipping), som opprinnelig hadde kontrakten for klassegodkjennelse av ALK. Den som leser kommentarene til de franske rettsoppnevnte eksperter får en sterk opplevelse av at ulykken ville vært unngått om kontrakten var blitt værende hos LRS, og ikke var blitt overført til DnV. Det fremgår også at DnV egentlig ikke hadde tid og ressurser for en oppgave de, i motsetning til LRS, hadde begrenset erfaring med.

Det er kjent for de som har vært tett på saken at en norsk ingeniør i DnV tok sitt eget liv etter at ALK gikk rundt med tap av 127 arbeidere.

Det vil neppe tjene Norges internasjonale renommé at man forsøker å skyve en sak som dette under teppet der regjeringsoppnevnte norske eksperter har frifunnet Norge og norske institusjoner i en sak der minst like kvalifiserte utenlandske eksperter retter en sterk pekefinger mot Norge!

Krangel mellom rederi og oljeselskap - aldri nevnt av ALK-kommisjonen

Det er svært gode grunner til å gi støtte til Kåre Willoch og andre, som gjerne hadde sett ny etterforskningen av ALK-ulykken.

Det hjelper ikke så meget at norsk presse unison har unnlatt å skrive om konklusjonene til de rettsoppnevnte franske eksperter, og der stor deler av norsk presse (Schibsted-avisene) har prøvd å avskrive hele saken med pølsevev om at ALK ble revet i stykker på grunn av feil fortøyning, noe ingen med fagkunnskap har støttet. (Det er avvist av en rekke eksperter på professornivå i Norge, Sverige og Frankrike, og Wikipedia!)

Når og hvis saken blir gjenopptatt, kan man høste av de kilder som fortsatt er tilgjengelige om sakens virkelige kjernepunkt: Hvordan operatørselskap og rederi kunne hefte seg opp i en krangel om småpenger (dag-raten for ALK de få timer, evt. dager, en undersøkelse i hevet tilstand kunne ha skjedd i godværsperioden sommeren 1979). Kaptein og maskinsjef insisterte på å få gjennomføre denne kontrollen da, men ble overkjørt av rederiet (som fikk støtte av

DnV). Ikke se etter noe om dette i ALK-kommisjonens rapport - det står ikke et ord om dette der!

Kapteinen tegnet livsforsikring, uten at konen visste om det! Maskinsjefen krevet seg overført til en annen plattform, og kom aldri tilbake til ALK. Rederiet mangedoblet sin forsikringsdekning.

I «Stavanger Aftenblad» 15. mai 1986 sa statsadvokat Åsmund Norheim til «Stavanger Aftenblad»: «...uttalelser fra en person som var maskinsjef om bord på ulykkes-plattformen kan føre til at i alle fall deler av ulykken må etterforskes på nytt». Følgende ble lagt til: «Åsmund Norheim ser alvorlig på denne saken og vil gi den første prioritet». Intet ble dog gjort, så vidt forstås fordi Kian Reme insisterte på at hans umulige eksplosjonsteori måtte få første prioritet hvis noen skulle se på saken igjen!

Personer i ledelsen i rederiet og operatørselskapet (som nå heter Phillips-Conoco) lever fortsatt, og vil sikkert fortelle det de vet, om de blir spurt uten bindinger til tidligere arbeidsgiver (rederiet eksisterer ikke lenger og oljeselskapet er helt omdannet). Men, de blir jo eldre med årene, og innen noen år bli disse kilder, som aldri ble avhørt ALK-kommisjonen eller politiet, vekk.

Det er nå - i de nærmeste år - at man kan få avklart hva som forårsaket at ALK gikk rundt og tok 123 gode folk med i døden.

Historien vil felle en hard dom over de som lar denne mulighet gå fra seg.

Pål Mitsem, Randaberg